

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ РАКЕТНО-КОСМІЧНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ
ДНІПРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ОЛЕСЯ
ГОНЧАРА»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора коледжу
24 грудня 2025 року №176-ОС

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ФАКУЛЬТАТИВНІ КУРСИ У ВІДОКРЕМЛЕНОМУ
СТРУКТУРНОМУ ПІДРОЗДІЛУ «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
РАКЕТНО-КОСМІЧНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ
ДНІПРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА»

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою коледжу
від " 24 " грудня 2025 року
Протокол № 4

Дніпро
2025

З М І С Т

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
2 ОСНОВНІ ТЕРМІНИ	3
3 ОРГАНІЗАЦІЯ ФАКУЛЬТАТИВНИХ ЗАНЯТЬ	4
ДОДАТОК А ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ГРАФІКУ ФАКУЛЬТАТИВНОГО КУРСУ	7
ДОДАТОК Б ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ПРОГРАМИ ФАКУЛЬТАТИВНОГО КУРСУ	8
ДОДАТОК В ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЖУРНАЛУ ОБЛІКУ ФАКУЛЬТАТИВНОГО КУРСУ	11

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про факультативні курси здобувачів фахової передвищої освіти (далі – Положення) розроблене відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту» та інших нормативно-правових документів із питань фахової передвищої освіти.

1.2 Організація освітнього процесу у відокремленому структурному підрозділу «Фаховий коледж ракетно-космічного машинобудування Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара» (далі – Коледж) регламентується Положенням про організацію освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу у закладах фахової передвищої освіти є: навчальні заняття, індивідуальні заняття, факультативні заняття, практична підготовка і контрольні заходи.

1.3 Положення про організацію факультативних курсів зі здобувачами освіти Коледжу є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг. Статус факультативних занять (далі – факультативи) істотно підвищився. Вони покликані забезпечувати:

- підготовку здобувачів освіти до централізованого тестування;
- підготовку обдарованих здобувачів освіти до олімпіад та конкурсів;
- загальнокультурний розвиток здобувачів освіти;
- залучення здобувачів освіти до дослідницької діяльності;
- корекцію прогалин у знаннях і вміннях здобувачів освіти.

Факультативи спрямовані на поглиблення знань з предметів/дисциплін, на розширення знань і розвиток навичок пізнавальної діяльності та на розвиток творчих здібностей здобувачів освіти.

1.4 Відповідно до Типової освітньої програми профільної середньої освіти, затвердженої наказом МОН № 570 від 01.06.2018 року, рішення про розподіл годин для формування відповідного профілю навчання приймає заклад освіти, враховуючи особливості окремої галузі та спеціальності. У разі залишку навчальних годин, передбачених на вивчення профільних предметів, заклад освіти може використовувати їх для збільшення кількості годин на вивчення базових предметів, для вивчення спеціальних і факультативних курсів.

2 ОСНОВНІ ТЕРМІНИ

Факультатив (Факультативне заняття) – заняття, спрямоване на підготовку студентів Коледжу до Державної підсумкової атестації (далі – ДПА), зовнішнього незалежного опитування/національного мультипредметного тестування (далі – ЗНО/НМТ), розширення науково-теоретичних знань і практичних умінь шляхом:

- поглибленого вивчення навчальних дисциплін;
- вивчення додаткових дисциплін у межах чи поза межами фаху.

Факультативний (лат. *Facultas* – можливий, необов’язковий, даний на вибір) курс – курс, який вибирають студенти для поглиблення і розширення знань з певного предмета (дисципліни), теми або питання відповідно до бажань та інтересів, призначений для побудови індивідуальної освітньої програми студента а також підготовки студента до ДПА, ЗНО/НМТ. Студентові пропонується набір факультативних курсів, і він може вибрати (або не вибрати) один (або більше) із запропонованих факультативних курсів.

3 ОРГАНІЗАЦІЯ ФАКУЛЬТАТИВНИХ ЗАНЯТЬ

3.1 Навчально-методична лабораторія (навчальна частина) планує розподіл годин на тиждень за курсами та семестрами, у якому вказується кількість годин на факультативні заняття з дисциплін.

3.2 Факультативні заняття проводяться у позанавчальний час за окремим графіком (Додаток А).

3.3 Факультативні заняття проводяться згідно з програмою факультативу (Додаток Б), що містить у собі пояснювальну записку, де висвітлено:

- мету й завдання курсу;
- тематику занять;
- перелік знань, умінь і навичок (компетенцій), які студенти повинні дістати на заняттях;
- список літератури, рекомендованої студентам.

3.4 Проведення факультативних занять фіксується в журналах обліку факультативних занять (Додаток В). Викладач, який проводить факультативні заняття, зобов’язаний регулярно заповнювати журнал факультативів, нотуючи в ньому дату, тему заняття, відвідування студентів.

3.5 Призначення (спрямування змісту) факультативних занять:

- підготовка студентів до ДПА, ЗНО/НМТ;
- розвиток творчих здібностей студентів відповідно до їхніх пізнавальних інтересів;
- орієнтація на формування здатності особи до самовизначення, на підготовку студентів до активної інтелектуальної праці;
- реалізація ідей загального, інтелектуального та морально-етичного розвитку особистості;
- сприяння глибшому ознайомленню з одним або кількома предметами/дисциплінами освітньої галузі;
- створення оптимальних умов для роботи з інтелектуально та творчо обдарованими студентами.

3.6 Факультативні заняття передбачають поглиблене вивчення

предметів/дисциплін на основі обов'язкових курсів як один із засобів підготовки до ДПА, ЗНО/НМТ.

3.7 Особливостями факультативних курсів є:

- добровільність вибору студентами;
- оригінальність змісту, вихід за межі тематики предметів/дисциплін інваріантної складової;
- використання активних форм і методів освітньої діяльності; відсутність оцінювання навчальних досягнень студентів у балах.

3.8 Студенти обирають факультативний курс відповідно до своїх інтересів.

3.9 Викладач добирає найбільш актуальні теми та оптимальні види діяльності студентів, пропонуючи засоби розвитку мислення, пам'яті, уявлення, індивідуальних здібностей. Викладач при організації та проведенні факультативного заняття з метою мотивації навчально-пізнавальної діяльності студентів раціонально вибирає форми організації факультативного заняття (лекція, семінар, практикум, екскурсія, лабораторна робота тощо) та наповнює його змістом (вибір навчального матеріалу, реалізація дидактичних принципів, забезпечення зворотного зв'язку, корекція знань, розвиток самостійності та творчого мислення студентів, формування в них дослідницьких умінь і навичок).

3.10 Можливе запрошення для ведення факультативів фахівців з інших закладів освіти, наукових інститутів.

3.11 Результативністю факультативного заняття є підготовка студентів до ДПА, ЗНО/НМТ, поглиблення знань студентів з основного курсу предмета/дисципліни, розширення світогляду та інформованості студентів з питань сучасних наукових досягнень; засвоєння наукових ідей, принципів та алгоритмів, законів, закономірностей; формування навичок самостійної праці; набуття знань про навколишній світ; формування стійкого інтересу до науки, що вивчається на факультативі, активної життєвої позиції; реалізація комплексу аспектів виховання особистості – розумового, морального, естетичного, фізичного, трудового.

3.12 Факультатив об'єднує групу студентів на основі загальних інтересів, добровільності вибору цієї форми навчання.

3.13 Працюючи з відносно невеликою кількістю (10-15) зацікавлених студентів, викладач в більшій мірі, ніж на занятті з предмету/дисципліни, може здійснювати диференційований підхід, підбирати завдання залежно від здібностей та особливостей здобувачів освіти.

3.14 Факультативи мають освітню спрямованість, передбачають систему знань, визначених навчальною програмою, тощо.

3.15 На факультативних заняттях застосовуються переважно ті самі

методи навчання, що й під час аудиторної роботи при вивченні предметів/дисциплін відповідно до навчальних планів. До найбільш характерних форм освітнього процесу на факультативних заняттях належать бесіди, лекції, практичні заняття та семінари.

3.16 Всі форми навчального процесу на факультативних заняттях вимагають поступового, але інтенсивного посилення частки самостійної роботи студентів. Це зумовлює індивідуалізацію навчання і ще більше піднімає керівну роль викладача, оскільки методичне забезпечення ефективної самостійної роботи студентів потребує серйозної, продуманої підготовки з боку викладача.

ДОДАТОК А
до Положення про
факультативні курси

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ГРАФІКУ ФАКУЛЬТАТИВНОГО КУРСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з НР

« ___ » _____ 20__ р

ГРАФІК

проведення факультативних занять
з предмета/дисципліни _____

День тижня	Час проведення занять	Аудиторія	ПІБ викладача

ПОГОДЖЕНО:

Завідувач
навчально-методичною лабораторією

Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ

Заступник директора з навчальної роботи

Світлана ЛАНСЬКА

ДОДАТОК Б
до Положення про
факультативні курси

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ПРОГРАМИ ФАКУЛЬТАТИВНОГО КУРСУ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ РАКЕТНО-КОСМІЧНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ
ДНІПРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА**

Циклова комісія Назва циклової комісії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

_____ Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ

«__» _____ 20__ р.

**ПРОГРАМА
факультативного курсу**

назва курсу

освітньо-професійний фаховий молодший бакалавр
ступінь

Розробник (-и)

Програму розглянуто та ухвалено на засіданні циклової комісії

Протокол від «__» _____ 20__ року № __

Дніпро
20__ рік

1. Опис факультативного курсу

Назва факультативного курсу					
Циклова комісія					
Викладачі, які представляють курс					
Курс, семестр <i>(в якому буде викладатись)</i>					
Мова викладання					
Міждисциплінарні зв'язки					
Предмет вивчення <i>(короткий опис предметної області вивчення дисципліни)</i>					
Мета вивчення курсу <i>(компетентності)</i>					
Компетентності, що формуються					
Очікувані результати навчання					
Інформаційне забезпечення					
Покликання на електронний курс в Moodle					
Види навчальних занять					
Обсяг факультативного курсу (години)	<i>Загальний обсяг</i>	<i>з них</i>			
		<i>лекції</i>	<i>практичні та семінарські заняття</i>	<i>лабораторні заняття</i>	<i>самостійна робота</i>

2. Аудиторні заняття

№ з/п	Назва модулів, тем, зміст занять	Вид заняття	Кількість годин	Перелік навчально-методичної літератури
Разом аудиторних годин				

3. Рекомендована література

- 1.
- 2.
- 3.

Заступник директора з навчальної роботи

Світлана ЛАНСЬКА

ДОДАТОК В
до Положення про
факультативні курси

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОГО ЛИСТА ЖУРНАЛУ ОБЛІКУ
ФАКУЛЬТАТИВНОГО КУРСУ**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ РАКЕТНО-КОСМІЧНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ
ДНІПРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА**

**ЖУРНАЛ
ОБЛІКУ ФАКУЛЬТАТИВНОГО КУРСУ**

назва курсу

**Дніпро
2025**

Міністерство освіти і науки України
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
"ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ РАКЕТНО-КОСМІЧНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара"

Н А К А З

« 24 » грудня 2025 р.

м. Дніпро

№176-ОС

«Про затвердження Положення про факультативні курси у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж ракетно-космічного машинобудування Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара»

Відповідно до вимог Законів України «Про освіту» (2017), «Про фахову передвищу освіту» (2019), Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року №1187 (зі змінами), Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01 липня 2021 року №749, Положення про Відокремлений структурний підрозділ «Фаховий коледж ракетно-космічного машинобудування Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара», Стратегії розвитку Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж ракетно-космічного машинобудування Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара», Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж ракетно-космічного машинобудування Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара» та інших нормативно-правових документів із питань фахової передвищої освіти, з метою удосконалення та модернізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти, на виконання рішення педагогічної ради коледжу від 24 грудня 2025 року (протокол №4).

Н А К А З У Ю :

1. Затвердити Положення про факультативні курси у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж ракетно-космічного машинобудування Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара» (далі Положення про факультативи), що додаються.

2. Ввести в дію дані документи з 01 січня 2026 року.
3. Завідувачу ІКЦ (ІТ-відділу) Бобошко О.В. розмістити в репозиторії Положення про факультативи та оприлюднити його на офіційному вебсайті коледжу до 01 січня 2026 року.
4. Завідувачам відділень, методистам, головам циклових комісій довести цей наказ і затверджене ним Положення до відома усіх учасників освітнього процесу.
5. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника директора з навчальної роботи Ланську С.С.

В.о. директора коледжу

Валерія СІТАРЧУК

Проект вносить
заступник директора з НР

Світлана ЛАНСЬКА

УЗГОДЖЕНО:

Завідувач механічного відділення

В. Чурсін

Завідувач відділення КТС

Н. Ткач

Завідувач відділення ПП

В. Михайлова

Завідувач відділення КІ

О. Коваленко

Завідувач лабораторії ІКЦ

О. Бобошко

Голова студентського самоврядування

М. Ополченцев